

Anayasa Mahkemesi: Lehe Olan Kanunun Dikkate Alınmaması Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesini İhlal Eder

19 Kas 2020

Anayasa Mahkemesi ("**AYM**"), yargılamanın devamı esnasında meydana gelen kanun dışı iktidari kapsamında lehe olan cezai hükmün uygulanmamasının anayasaya aykırılığına hükmetti.

Karara konu olayda, başvuru şirketi hakkında 2007 senesinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**Rekabet Kanunu**") 4. maddesini ihlal ettiği iddiasıyla soruşturma açılmıştır. Rekabet Kurulu ("**Kurul**") soruşturma sonucunda başvuru şirketinin diğer teebbüslerle anlaşarak pazardaki ürünlerin arz koşullarının piyasa düzeyinde belirlenmesine yol açtığına ve bunun aşırı rekabet ihlali olarak nitelendirilmesi gerektiğine karar vermiştir. Bunun neticesinde, Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinde yer alan düzenleme uyarınca başvuru şirkete, son eylem tarihinden önceki yıl ait gayrisafi gelirin %5'i oranında olmak üzere 616.285,96 TL idari para cezası kesilmesine karar vermiştir.

Başvuru şirketi bu karara karşı idari para cezasının iptali istemiyle Danıştay'a başvurursa da fiyat tespiti, pazar paylaşımı, ihale tekliflerinin ortak ayarlanması, arz boykotu ve rakip teebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılmasına yönelik davranış sergilendiği gerekçesiyle verilen cezanın hukuka uygun olduğu belirtilerek başvurusu reddedilmiştir. Eylemlerin en son 2002 senesinde gerçekleştirildiği tespit edildiğinden, verilen idari para cezası 2001 yılı sonunda oluşan gayri safi gelirin takdiren %5'i oranı üzerinden belirlenmiştir.

Başvuru şirketi, savunma haklarının yeterince kullanılmadığını, Kurul'un başvuru yolları bakımından bilgi verme yükümlülüğüne uymadığını, haklarındaki ceza davasında beraat kararı verildiği ve rekabeti sınırlandıran bir anlaşmanın ortaya konulmadığını belirterek karar temyiz etmiş olsa da Danıştay 1. Dava Daireleri Kurulu ("**DDK**") Danıştay'ın kararını onamıştır.

Başvuru şirketi, temyiz aşamasındaki iddialara ek olarak karar düzeltme dilekçesinde 23 Ocak 2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanun'un 472. maddesi ile Rekabet Kanunu'nun dışı iktidari idari para cezası bakımından lehe düzenlemeler getirdiğini ve bunların dikkate alınmadığını öne sürmüştür. Bu doğrultuda, karar verilirken aslında nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan cironun esas alınması gerektiğini, nitekim nihai karardan bir yıl önceki cironun daha düşük olması sebebiyle uygulanacak idari para cezasının da buna göre belirlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. DDK'nın karar düzeltme isteminin reddedilmesi üzerine, başvuru şirketi, AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştur.

AYM mevzuattaki ilgili hükümler ile Danıştay ve Yargıtay içtihatları irdeleyip başvuruyu suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile lehe olan kanunun geriye yürümesi ilkesi kapsamında incelemiştir. Bu bağlamda, başvuru şirketi tarafından idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava devam etmekte iken Rekabet Kanunu'nun 16. maddesinde yapılan dışı iktidari idari para cezalarıyla ceza miktarının belirlenmesinde uygulanacak kriterin dışı iktidari idari ve dışı iktidari lehe olmasıyla beraber yargılama esnasında bu itirazın dikkate alınmadığı ve mahkemece bu yönde bir açıklama yapılmadığını görmüştür. Bu sebeplerle AYM, Anayasa'nın 38. maddesinde güvence altına alınan suçta ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

AYM somut olayda mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vererek, dosyanın yeniden yargılama yapılması üzere Danıştay'a gönderilmesine hükmetmiştir.

30 Eylül 2020 tarih ve 31260 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 17 Haziran 2020 tarih, 2016/8342 başvuru numaralı AYMi kararının tam metnine bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Kurumsal ve Ticari Davalar](#)
- [Tekelleşme ve Rekabet](#)

Related Attorneys

- [BURAK BAYDAR](#)
- [A. BAŞAK ACAR, LL.M.](#)

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com